

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 252

van **FILIP BRUSSELMANS**

datum: 22 februari 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Kasteel van Horst - Stabiliteitsproblemen

Recent raakte bekend dat uit een stabiliteitsonderzoek is gebleken dat de kleinste toren van het kasteel van Horst ieder jaar 2 millimeter wegzakt. In 2017 zakte al een stukje van het kasteel, met name de latrine, in. Sinds dan is het kasteel niet meer toegankelijk voor het publiek. Beheerder Herita, die instaat voor het onderhoud van erfgoed in Vlaanderen, is bezig met een grondige restauratie van deze in meer dan één opzicht belangwekkende site. De oplossing om de nog bestaande ronde toren stabiel te maken, is een paalfundering.

1. Kan de minister dat nieuws bevestigen?
2. Betreft het stabiliteitsprobleem alleen de toren of zijn er elders ook problemenesignaleerd?
3. In hoeverre staat dit opgedoken stabiliteitsprobleem de planning van de restauratie in de weg? Zal het eventuele herstellen van de fundering de geplande heropening hypothekeren?
4. Heeft het opnieuw funderen van de toren een impact op het gereserveerde restauratiebudget? Zo ja, hoe groot is de impact?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 252 van 22 februari 2022

van **FILIP BRUSSELMANS**

1. Ik ben inderdaad op de hoogte van de stabiliteitsproblemen in het kasteel van Horst (in de zone ter hoogte van de ronde toren) die aan het licht kwamen toen de latrine in 2017 instortte. Het kasteel sloot daarna om veiligheidsredenen en de nodige onderzoeken werden opgestart. In 2018 werd het beheersplan goedgekeurd en in 2019 werd een meerjarenpremieovereenkomst voor werken aan onder meer deze site toegekend. In 2020 konden na plaatsing van een werkdam rond het kasteel de eerste stabiliteitsonderzoeken aanvangen met eerste gekende resultaten in 2021. Er gebeurde ook bijkomend onderzoek ter hoogte van de noordvleugel. Daarmee is nu het volledige kasteel in kaart gebracht.
2. Het gaat niet alleen om de toren. De uitbuikende toegangsbrug, de kapel die afscheurt van het hoofdgebouw en de barst in de vierkante donjon toonden al stabiliteitsproblemen aan.

De vooronderzoeken plaatsten deze problematieken in perspectief. De fundering van de toegangsbrug en de kapel is ontoereikend. De brug blijkt geen gewelven te bevatten maar is enkel opgebouwd uit twee onderling verbonden muren. De kapel werd aangezet in de slotgracht en 'koud' tegen het hoofdgebouw aangebouwd. De barst in de donjon wordt veroorzaakt door spatkrachten van het stenen gewelf. Deze barst is stabiel maar zal wel behandeld worden. De fundering van de donjon blijkt wel voldoende diep en draagkrachtig.

3. De bijkomende werken hebben voornamelijk een invloed op de kostprijs van de restauratiewerken en niet op de timing. De heropening van het kasteel staat nog altijd begin 2026 gepland; de restauratie moet ten laatste midden 2028 afgerond zijn.

De omvang van de stabiliteitsproblematiek werd door sonderingsproeven naar de draagkracht van de ondergrond ter hoogte van de noordvleugel in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat de draagkrachtige laag onder het kasteel lager ligt dan de diepte van de funderingen van het kasteel. Deze laag helt ook steil af in de richting van de vijver. Om de funderingen van het kasteel en de ronde toren te ondersteunen moet een nieuwe fundering op betonnen jetgroutpalen geplaatst worden onder de buitengevels en onder de binnengevels.

4. De funderingwerken hebben uiteraard een impact op het budget. Het plaatsen van de jetgroutpalen heeft een geraamde kostprijs van 300.000 euro. Herita onderzoekt hoe ze deze extra kosten kan financieren.